

Vil liberalisere bioteknologiloven

Regjeringen går inn for å tillate forskning på overtallige befruktede egg, og åpner for preimplantasjonsdiagnostikk ved alvorlige arvelige sykdommer.

Regjeringen vil også tillate vevstype-testing i forbindelse med preimplantasjonsdiagnostikk. Forslagene til endringer i bioteknologiloven er sendt ut på høring.

Forskning på befruktede egg skal ifølge forslaget kun være mulig på egg som er blitt overtallige i forbindelse med assistert befruktning. Formålet må være å utvikle metoder for assistert befruktning og genetiske undersøkelser av befruktede egg, og å finne behandling for alvorlige sykdommer som Parkinsons sykdom, multippel sklerose, ryggmargsskader og kreft.

Preimplantasjonsdiagnostikk forutsetter at paret det gjelder gjennomfører in vitro-fertilisering, selv om de i utgangspunktet er befruktningsdyktige. Formålet må være å hindre at foreldre som er bærere av en alvorlig arvelig sykdom overfører denne til barna sine.

Testing av vevstype i forbindelse med slik diagnostikk åpner for at foreldre kan få et nytt barn med samme vevstype som en alvorlig syk søster eller bror, slik som i Mehmet-saken.

Det er stor uenighet innad i regjeringspartiene om detaljene i lovforslaget. *Les hele saken:* www.tidsskriftet.no/10649

Flere melder fra om uønskede hendelser

I 2004 ble det registrert 2 056 hendelser som førte til eller kunne ha ført til betydelig personskade på pasienter. Mange av pasientene fikk ikke vite om dette.

Helsepersonell er lovpålagt å melde fra til Statens helsetilsyn om slike uønskede hendelser. Meldeplikten skal sørge for at pasientenes sikkerhet ivaretas, og bidra til tiltak som kan hindre at noe liknende skjer igjen.

Med over 2 000 meldte hendelser har antallet økt med 51 % siden 2001.

– Dette er ubetinget positivt, selv om vi tror dette bare er toppen av isfjellet. Noen foretak er hengt ut i media for å ha mange uheldige hendelser, men vi mener heller det indikerer at disse foretakene er flinke til å jobbe med kvalitet og viser vilje til å lære av sine feil. Større åpenhet rundt uønskede hendelser er en forutsetning for pasientsikkerheten, sier helsedirektør Lars E. Hanssen til Tidsskriftet.

Rundt en tredel av meldingene i 2004 gjaldt betydelig personskade, mens over halvparten (55 %) gjaldt forhold som kunne ha ført til betydelig personskade. En firedel gikk på feil bruk av legemiddel, og de fleste av disse kunne fått alvorlige følger, ifølge årsrapporten til Meldesentralen i Helsetilsynet.

Det ble meldt om 176 unaturlige dødsfall i 2004. 40 % av dødsfallene skal ha skjedd da pasienten fikk helsehjelp, mens i 41 % av tilfellene var dødsfallene en følge av selv-påført skade. Bare 7 % av dødsfallene skyldtes imidlertid feil bruk av legemiddel.

I rundt 40 % av meldingene om betydelig

Helsepersonell skal melde fra om alle hendelser som fører til eller kunne ha ført til betydelig personskade på pasienter. Foto Image 100

personskade ble pasienten ikke informert om skaden, og bare et fåtall ble informert om Norsk Pasientskadeerstatning. Selv om det kan knyttes feilkilder til disse dataene mener Helsetilsynet det er urovekkende at mange pasienter ikke ser ut til å bli informert om skaden eller om Norsk Pasientskadeerstatning. Helseforetakene bryter loven når de ikke oppfyller informasjonsplikten i pasientrettighetsloven.

– Vi forventer at helsepersonell alltid informerer pasienten, sier Hanssen.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/10615

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

TIDSSKRIFTET PÅ INTERNETT

Nytt fra nett er tidligere publisert på www.tidsskriftet.no der nyheter legges ut fortløpende.

Søkbar fulltekstversjon på nett: www.tidsskriftet.no

E-postabonnement på innholdsfortegnelsen: www.tidsskriftet.no

Kunnskapsprøver: www.tidsskriftet.no/quiz

Stillingsdatabase og mulighet til å bli varslet om ledige legestillinger via e-post: www.tidsskriftet.no/stilling

Nyhetsstrøm for nettnyheter (RSS): www.tidsskriftet.no/rss

– Ingen fordel med ulike bryster

Kvinner med ulik størrelse på brystene kan ha økt risiko for brystkreft. I en studie publisert i *Breast Cancer Research* sammenliknet forskere brystene til 500 kvinner som var til mammografiundersøkelse i perioden 1979–86, hvorav halvparten av kvinnene i ettertid ble rammet av brystkreft og den andre halvparten forble friske. Ut fra mammogrammer ble bryststørrelsen på alle kvinnene målt. Forskerne fant at den størrelsesmessige forskjellen mellom brystene var størst blant de som senere utviklet brystkreft enn blant de andre kvinnene. Det viste seg at asymmetriske bryster var en signifikant uavhengig prediktor for brystkreft, i likhet med bl.a. høyde, arveditet og alder ved menarke og menopause.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/10592

Flere får kreft, og flere overlever

Nærmere 25 000 nordmenn fikk diagnosen kreft i 2004. Det er over 1 000 flere enn året før, ifølge Kreftregisterets rapport *Kreft i Norge 2004*. Prostatakreft er den hyppigste kreftformen blant menn, og rammet 3 818 menn i 2004. Den årlige forekomsten har økt med over 1 000 tilfeller de siste to årene. Ifølge Kreftregisteret skyldes dette trolig økt diagnostisk aktivitet, blant annet at flere tar PSA-test. Brystkreft rammet 2 754 kvinner i 2004 og er fremdeles den hyppigste kreftformen blant kvinner. Samtidig registreres det historisk få tilfeller av livmorkreft. 61 % av kvinnelige og 54 % av mannlige kreftpasienter er i live fem år etter at diagnose er stilt. Dermed er sjansen for å overleve kreft nesten dobbelt så stor som for 40 år siden.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/10633